

No. of Printed Pages : 11

Subject Code : 27

B20-SX (E)
(EN/AS/BN)

106503

2020

SANSKRIT (E)

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

27-S1-B20-SX(E)(TH)

[Contd.

1. Answer the following questions :

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া।

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলোর উত্তর দাও।

(a) "The মনুসংহিতা is also called মানবধৰ্মশাস্ত্ৰ
Write "Yes" or "No".

“হয়” নে “নহয়” লিখা।

“হ্যা” অথবা “না” লেখো।

(b) To which section of the পঞ্চতন্ত্র does the lesson 'চন্দ্ৰভূপতে: কথা' belong ?

'চন্দ্ৰভূপতে: কথা' পাঠটি 'পঞ্চতন্ত্র' ৰ কোনটো খণ্ডত আছে?

'চন্দ্ৰভূপতে: কথা' পাঠটি 'পঞ্চতন্ত্র' ৰ কোন খণ্ডতে আছে?

(c) Who composed the 'পঞ্চতন্ত্র' ?

'পঞ্চতন্ত্র' কোনে ৰচনা কৰিছিল?

'পঞ্চতন্ত্র' কে ৰচনা কৰিছিল?

(d) Who is a bad friend according to the lesson 'গৰ্দভকুক্কুরকথা' ?

'গৰ্দভকুক্কুরকথা' নামৰ পাঠটিৰ মতে বেয়া বন্ধু কোন?

'গৰ্দভকুক্কুরকথা' নামেৰ পাঠটিৰ মতে খাৰাপ বন্ধু কে?

(e) Give a sanskrit equivalent of the word 'ভূতি'.

'ভূতি' শব্দটোৰ এটা সংস্কৃত প্ৰতিশব্দ দিয়া।

'ভূতি' শব্দটোৰ একটা সংস্কৃত প্ৰতিশব্দ দাও।

(f) लाभानां प्रिय आरोग्यं _____ लुष्टिरुत्तमा।

Fill in the blank with the suitable word.

উপযুক্ত শব্দেৰে খালী ঠাই পূৰণ কৰা।

উপযুক্ত শব্দ দিয়ে শূন্যস্থান পূৰ্ণ কৰো।

(g) Write a name of a book authored by Dr. Mukunda Madhava Sharma.

ড. মুকুন্দ মাধৱ শৰ্মাদেৱে ৰচনা কৰা গ্ৰন্থ এখনৰ নাম লিখা।

ড. মুকুন্দ মাধৱ শৰ্মাদেৱে ৰচনা কৰা গ্ৰন্থ একটাৰ নাম লেখো।

(3)

- (h) 'उत्तररामचरित is a drama written by भवभूति'.
'উত্তররামচরিত নাটকখন ভবভূতিয়ে বচনা কৰিছিল।'
'“উত্তররামচরিত নাটকটি ভবভূতি রচনা করেছিল?”

Write 'Yes' or 'No'.

'হয়' নে 'নহয়' লিখা।

“হ্যা” অথবা “না” লেখো।

- (i) In the drama 'विक्रमोर्वशीयम्' the story of विक्रम and _____ is narrated.
Fill in the blank with the appropriate word.

'विक्रमोर्वशीयम्' নাটকত বিক্রম আৰু _____ কাহিনী বৰ্ণনা কৰা হৈছে।

উপযুক্ত শব্দেৰে খালী ঠাই পূৰণ কৰা।

'विक्रमोर्वशीयम्' নাটকে বিক্রম এবং _____ কাহিনী বৰ্ণনা কৰা হয়েছে।

উপযুক্ত শব্দ বসিয়ে শূন্যস্থান পূৰ্ণ কৰো।

2. “एहि एहि इक्ष्वाकुकुमारः ।” Who said this line ? Who is referred to as 'इक्ष्वाकुकुमार' here ? 2
এই কথাষাৰি কোনে কৈছিল? ইয়াত 'इक्ष्वाकुकुमार' বুলি কাক বুজোৱা হৈছে?
এই কথাটি কে বলেছিল? এখানে 'इक्ष्वाकुकुमार' বলতে কাকে बोঝानো হয়েছে?
3. 'चत्वारि तस्य वर्द्धन्ते' 2
- What are the four things (चत्वारि) referred to here ?
ইয়াত উল্লেখ কৰা চাৰিটা বস্তু কি কি?
এখানে উল্লেখ কৰা চাৰটি বস্তু কি কি?
4. For what purpose did the leader of the monkeys go to the lake full of lotuses ? 2
বান্দৰৰ দলপতিজন কি উদ্দেশ্যেৰে পদ্মফুলেৰে ভৰপূৰ সৰোবৰটোলৈ গৈছিল?
বানৱেৰ দলপতি কি উদ্দেশ্যে পদ্মফুলে ভৰা সৰোবৰটীতে গিয়েছিল?
5. 'भो स्वर्द्यौ !' - who said so ? Who are the two heavenly physicians referred to here ? 2
এইদৰে কোনে কৈছিল? ইয়াত উল্লেখ কৰা স্বৰ্গৰ চিকিৎসক দুজন কোন?
এইভাবে কে বলেছিল? এখানে উল্লেখ কৰা স্বৰ্গেৰ চিকিৎসক দুজন কে?

27-S1-B20-SX(E)(TH)

[Contd.

6. Derive the following words :

তলৰ শব্দবোৰৰ ব্যুৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰা :

নীচের শব্দগুলোর ব্যুৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰো :

ज्ञात्वा ; अधीत्य ; जाता ; लब्धम् ।

7. Translate the following passages.

4x4=16

তলৰ অনুচ্ছেদকেইটা অনুবাদ কৰা।

নীচের অনুচ্ছেদকয়টি অনুবাদ কৰো।

- (a) तेषु एको जिह्वालौल्यात् अहर्निशं निःशङ्कं महानसे प्रविश्य यत् पश्यति तत् सर्वं भक्षयति । ते च सूपकारा यत् किञ्चित् काष्ठं मृन्मयं भाजनं वा पश्यन्ति, तेनाशु ताडयन्ति ।

OR / नहिवा / अथवा

तदा वानरयूथपतिः प्रोवाच - रे रे मूर्खाः, यूयं राजगृहस्य सुखस्य परिणामं न जानीय । तदहं कुलक्षयं स्वयं नावलोकयिष्यामि । साम्प्रतं वनं यास्यामि ।

- (b) तदारभ्य राज्ञः कपाले वेदना जाता । ततः तत्रत्यैः भिषग्वरैः सम्यक् विचिकित्सिता अपि न शान्ता । एवमतीते संवत्सरेऽपि काले न केनापि निवारितः तस्य रोगः ।

OR / नहिवा / अथवा

परं तस्मिन्नेव क्षणे कार्यवशात् बहिर्निर्गतः बुद्धिसागरः तौ दृष्ट्वा तयोः वार्तां श्रुत्वा तौ राज्ञः समीपं नीतवान् । राजा तौ अवलोक्य मुखश्रियाऽमानुषादिति बुद्ध्वा तौ बहु मानितवान् ।

- (c) अस्य महाकवेः विकाशकालम् अधिकृत्यापि विदुषां वैमत्यं दृश्यते । तथापि एतत् निश्चितं यत् कालिदासः चन्द्रगुप्तस्य विक्रमादित्यस्य भूपतेः राजसभायां नवरत्नेषु अन्यतम आसीत् ।

OR / नहिवा / अथवा

रघुवंशमहाकाव्यं महाकवेः अनुपमा कृतिरस्ति । एकोनविंशतिसर्गात्मके अस्मिन् महाकाव्ये दिलीपादारभ्य अग्रिवर्णपर्यन्तानां इक्ष्वाकुवंशीयानां नृपतीनां वर्णनं प्राप्यते ।

(5)

- (d) तस्य तीक्ष्णां मेधां ज्ञात्वा गुरुः तस्मिन् अतीव स्निहयति स्म। अल्पे वयसि एव पुराणादिशास्त्राणि अधीत्य शंकरदेवः स्वकीय-पाण्डित्यस्य परिचयं दत्तवान्।

OR / नाश्वा / अथवा

धर्मप्रचारस्य माध्यमरूपेण तेन अनेकानि वरगीतानि अङ्कीयानाटकानि च रचितानि। अङ्कीयानाटकानां मध्ये 'रुक्मिणी-हरणम्', 'पारिजात-हरणम्', 'चिह्नयात्रा' इति एतानि प्रसिद्धानि सन्ति।

8. Explain the following verses with reference to the context :

5x2=10

प्रसङ्ग-सङ्गति देखुवाइ तलब ग्लोककेइटी ब्याख्या कबा :

प्रसङ्ग-सङ्गति देखिये नीचेर ग्लोककयटि ब्याख्या करा :

- (a) तयोर्नित्यं प्रियं कुर्यादाचार्यस्य च सर्वदा।

तेष्वेव त्रिषु तुष्टेषु तपः सर्वं समाप्यते ॥

OR / नाश्वा / अथवा

यत्कर्म कुर्वतोऽस्य स्यात्परितोषोऽन्तरात्मनः।

तत्प्रयत्नेन कुर्वीत विपरीतं तु वर्जयेत् ॥

- (b) प्रकृतेः क्रियमाणानि गुणैः कर्माणि सर्व्वशः।

अहंकारविमूढत्वा कर्ताहमिति मन्यते ॥

OR / नाश्वा / अथवा

असंशयं महाबाहो मनो दुर्निग्रहं चलम्।

अभ्यासेन तु कौन्तेय वैराग्येण च गृह्यते ॥

27-S1-B20-SX(E)(TH)

[Contd.

(7)

(c) Answer the following questions in Sanskrit :

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ সংস্কৃতত লিখা :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলোর উত্তর সংস্কৃততে লেখো।

(i) কুমারসম্ভবমহাকাব্যে कस्य कथा उपलभ्यते?

(ii) मेघदूतकाव्ये कः मेघं दूतरूपेण प्रेषयामास?

(iii) अभिज्ञानशकुन्तलम् इति नाटके कति अङ्काः सन्ति?

(iv) मेघदूतकाव्ये कति भागाः सन्ति?

<http://www.assamboard.com>

11. (a) Account for the case-endings in any two of the following :

2x2=4

তলৰ যি কোনো দুটাৰ কাৰক-বিভক্তি নিৰ্ণয় কৰা :

নিম্নলিখিত যে কোন দুটাৰ কাৰক বিভক্তি নিৰ্ণয় কৰো।

'तेषु' in Q. No. 7 (a) [तेषु - 7 नं (a) प्रश्नत]

[तेषु - 7 नं (a) प्रश्नते]

"भिषग्वरैः" in Q. No. 7 (b) [भिषग्वरैः - 7 नं (b) प्रश्नत]

[भिषग्वरैः - 7 नं (b) प्रश्नते]

'माध्यमरूपेण' in Q. No. 7 (d) (or) ['माध्यमरूपेण' -7 नं (d) नहिवा प्रश्नत]

['माध्यमरूपेण' -7 नं (d) अथवा प्रश्नते]

'प्रयत्नेन' in Q. No. 8 (a) or ['प्रयत्नेन' 8 नं (a) नहिवा प्रश्नत]

['प्रयत्नेन' 8 नं (a) अथवा प्रश्नते]

27-S1-B20-SX(E)(TH)

<http://www.assamboard.com>

(b) Derive any two of the following :

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ব্যুৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰা :

নিম্নলিখিত যে কোনো দুটাৰ ব্যুৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰো।

'প্ৰবিষয়' in Q. No. 7 (a) ['প্ৰবিষয়'- 7 নং (a) প্ৰশ্নত]

['প্ৰবিষয়'- 7 নং (a) প্ৰশ্নতে]

'দৃষ্ট্বা' in Q. No. 7 (b) (or) ['দৃষ্ট্বা'- 7 নং (b) নাইবা প্ৰশ্নত]

['দৃষ্ট্বা'- 7 নং (b) অথবা প্ৰশ্নতে]

'দৃষ্যতে' in Q. No. 7 (c) ['দৃষ্যতে'- 7 নং (c) প্ৰশ্নত]

['দৃষ্যতে'- 7 নং (c) প্ৰশ্নতে]

'দত্তবান্' in Q. No. 7 (d) ['দত্তবান্'- 7 নং (d) প্ৰশ্নত]

['দত্তবান্'- 7 নং (d) প্ৰশ্নতে]

12. (a) Decline any two of the following :

1½x2=3

তলৰ যি কোনো দুটাৰ শব্দৰূপ লিখা :

নিম্নলিখিত যে কোনো দুটাৰ শব্দৰূপ লেখো।

'নৰ' in তৃতীয়া singular [তৃতীয়া বিভক্তিৰ একবচনত]

[তৃতীয়া বিভক্তিৰ একবচনে]

'নদী' in ষষ্ঠী plural [ষষ্ঠী বিভক্তিৰ বহুবচনত]

[ষষ্ঠী বিভক্তিৰ বহুবচনে]

'সম্ভ্ৰাজ্' in পঞ্চমী singular [পঞ্চমী বিভক্তিৰ একবচনত]

[পঞ্চমী বিভক্তিৰ একবচনে]

'তদ্'(পু) in প্ৰথম dual [প্ৰথম বিভক্তিৰ দ্বিবচনত]

[প্ৰথম বিভক্তিৰ দ্বিবচনে]

(9)

(b) Conjugate any two of the following :

1½x2=3

पद् in लृट् स्थथ [लृट् विभक्तिर स्यथ]

[लृट् विभक्तिर स्यथ]

कृ in लोट् हि [लोट् विभक्तिर हि]

[लोट् विभक्तिर हि]

धु in लङ् अन् [लङ् विभक्तिर अन्]

[लङ् विभक्तिर अन्]

अस् in लट् थ [लट् विभक्तिर थ]

[लट् विभक्तिर थ]

(c) Name and expound any two of the following :

2x2=4

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ব্যাসবাক্য লিখি সমাসৰ নাম লিখা :

নীচের যে কোনো দুটাৰ ব্যাসবাক্য লিখে সমাসের নাম লেখো।

दुर्भिक्षम् ; शूलपाणि ; अहिनकुलम् ; राजपुत्रः ।

(d) Change the voice in any one of the following :

1x2=2

তলৰ যি কোনো এটাৰ বাচ্য পৰিবৰ্তন কৰা :

নীচের যে কোনো একটাৰ বাচ্য পৰিবৰ্তন কৰো।

(i) स ग्रामं गच्छति।

(ii) त्वया पयः पीयते।

(iii) बालकः क्रीडति।

27-S1-B20-SX(E)(TH)

[Contd.

(10)

2+1=3

(e) Define and illustrate 'सम्प्रदान कारक'।

'सम्प्रदान कारक'ৰ সংজ্ঞা আৰু উদাহৰণ দিয়া।

'সম্প্রদান কারকে'ৰ সংজ্ঞা এবং উদাহরণ दाও।

OR / नहिवा / अथवा

Give examples, in suitable sentences, of **any two** of the following :

1½x2=3

উপযুক্ত বাক্যত তলৰ যি কোনো দুটাৰ উদাহৰণ দিয়া :

উপযুক্ত বাক্যে नीचेर ये কোনো দুটাৰ উদাহৰণ दाও।

(i) अव्यययोगे च

(ii) अधिशीङ्स्थासां कर्म

(iii) येनाङ्ग विकारः

(iv) क्तस्य वर्तमाने

(f) Give the resultant forms of **any two** of the following :

1x2=2

তলৰ যি কোনো দুটাৰ নিস্পন্ন রূপ লিখা :

नीचेर ये কোনো দুটাৰ निस्पन्न रूप लेखो।

(i) पूज् + णिच् + लट् ति

(ii) स्था + णिच् + लट् ति

(iii) ज्ञा + सन् + लट् ते

(iv) पच् + सन् + लट् ति

27-S1-B20-SX(E)(TH)

[Contd.

13. Translate into Sanskrit any four of the following sentences :

2½×4=10

তলৰ যি কোনো চাৰিটা বাক্য সংস্কৃতলৈ অনুবাদ কৰা :

নীচের যে কোনো চাৰটি বাক্য সংস্কৃততে অনুবাদ কৰো।

(a) The great poet Kalidasa lived in Ujjain.

মহাকবি কালিদাস উজ্জয়িনীত বাস কৰিছিল।

মহাকবি কালিদাস উজ্জয়িনীতে বাস কৰেছিল।

(b) There are many beautiful things in earth.

পৃথিবীত বহুত সুন্দৰ বস্তু আছে।

পৃথিবীতে অনেক সুন্দৰ বস্তু আছে।

(c) There will be a meeting here tomorrow.

কাইলৈ ইয়াত এখন সভা হ'ব।

আগামীকাল এখানে একটি সভা হবে।

(d) Learning is the real beauty of a man.

বিদ্যাই হৈছে মানুহৰ প্ৰকৃত সৌন্দৰ্য।

বিদ্যা হৈছে মানুহৰ প্ৰকৃত সৌন্দৰ্য।

(e) Which class do you read in ?

তুমি কোন শ্ৰেণীত পঢ়া?

তুমি কোন শ্ৰেণীতে পঢ়ো?

(f) Nothing can be accomplished without hard work.

পৰিশ্ৰম অবিহনে কোনো কাৰ্য সাধন নহয়।

পৰিশ্ৰম ছাড়া কোনো কাৰ্য সাধন হয় না।

- o o o -

<http://www.assamboard.com>

Whatsapp @ 9300930012

Send your old paper & get 10/-

अपने पुराने पेपर्स भेजे और 10 रुपये पायें,

Paytm or Google Pay से

27-S1-B20-SX(E)(TH)

<http://www.assamboard.com>